

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

XVI. Energumenum liberat, Ioannem Durum socium adsciscit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

*Oranti
Xaueio
Damonēs
obstrepūt.*

que cū ille, instituto suo, media nocte oraret in templo, in Odium conueniunt, & precationi obstrepentes, quasi Matutinas recitare, & clericorum iuicem canentium choros per ludibrium imitari, ut molesti forent, cui terribiles esse non poterant. Sed quā parum profecerint, illud argumento est, quōd Xaueius, qui cantores essent, quid canerent, nihil admodum attendens, clericos matutinas canentes esse credidit. Postero igitur die percontatur ex Vicario, quānam illi fuerint clerici, qui, ianuis clausis, Matutinas proxima cecinerint nocte. Ille, quos clericos, quas Matutinas diceret, primò miratus, ad vltimum intellexit, non tam clericos, quā clericorum irrisores Diabolos fuisse. Idemque post Francisci obitum rem multis non semel exposuit.

CAPVT XVI.

Energumenum liberat. Ioannem Durum socium adsciscit.

INTER quæ Xaueius, ne Meliaporam ab se incultam relinqueret, suum more adultos quā priuatis, quā publicis sermonibus, pueros Catechismo excolere instituit. Nec diuinæ virtutis exercen-

da materia defuit. Ex quo genere illud accidit memorabile. Cuius erat prædiues miserè à Diabolis obsessus vexatusque. Ad hunc Franciscus accersitus, vnum è pueris Catechismi adiutoribus cum cruce misit. Qui Euangelio, vt Pater præceperat, super energumenum rite recitato, protinus vexatores illos Dæmones expulit; hoc magis indignantes, quòd per puerum pellebantur, & eum neophytum. Aliud porrò in alio genere proditur, non minùs forassè mirabile. Ioannes Durus mercator erat adolescens, qui Franciscum conuenerat confitendi gratia. Is, confessione facta, cùm Franciscum de diuinis rebus differentem audisset; sensit alias esse quasdam merces longè potiores suis, quales nunquam ipse concepisset animo. Quocirca, ommissa mercatura quam exercebat, cælestis mercaturæ auidus à Francisco efflagitat, vt semet vitæ socium adsciscat. Primò ille (fortasse qui durum iuuenis ingenium, occultamve leuitatem introspiceret) præcisè abnuebat: ad postremum tamen virgendo atque instando perucit Durus, & rebus suis compositis, fortunas omnes pauperibus distribuire cœpit. Sed auidius quàm constantius destinata exsequutus est. Dum in

*Obsessum
à diabolis
per puerū
liberat.*

*Ioannem
Durum a-
gre socium
adsciscit.*

cam

Lucæ 9.

*Occulta
fuga con-
siliū di-
uinitus
cognoscit.*

eam curam intentus diuenderet merces sollicitatus est adeò à communi hominū hoste, vt *posita manusua ad aratrum respiceret retrò*; & auidissimè repeteret ea, quæ paulo antè contempserat. Itaque in contrarium versus, mercibus omnibus in expeditam nauiculam quàm occultissimè impositis, adornabat fugam. Ceterùm, vt alios falleret, Franciscum ipsum, quem maximè cupiebat, fallere haudquaquam potuit. Iam omnibus, quæ in rem esse videbantur, comparatis, nauigium conscensurus erat; cùm subitò Xauerius eum ad se acciri iubet. Et ille rei dissimulandæ magis, quàm obtemperandi studio, ad eum venit. Franciscus continuo, remotis arbitris, gemitu vultuque dolorem præferens animi, Peccasti (inquit) Dure, peccasti. Tum verò ille, repentina denunciatione perculsus, attonito stupentique similis primò hæsit, qui tandem rescisset Xauerius, quod mortalium nemo præter semetipsum suspicari potuisset, secum requirens. Inde pudore simul ac lacrymis perflusus, stimulantē conscientia respondit, Peccavi Pater, peccavi. Et Franciscus exhilarata fronte, Confessionem igitur, fili, confessionem. Durus ergo simul Xauerij voce, simul diuino rore mollitus, spatio sumpto confite-

tur.

etur. Remedium non magis salubre quam opportunum fuit. Sacrae confessionis beneficio non tantum noxa depulsa, sed pristina illi mens reddita est. Quocirca re omni familiae cum fide in pauperes distributa, socium se, vti antea stauerat, Xauerio constanter adiunxit, leuitatis memoria roborante constantiam. Per eadem tempora aliis quoque sociis auctus est. Antonius Criminalis Parmensis, & Ioannes Beira Callaicus e Societate I E S V, exiguum quidem sed opportunum auxilium, e Lusitania missi in Indiam appulerant. Quorum aduentu per literas cognito (vt primi subsidio venerant) mire lætus Xauerius, eorundem operam quamprimum vti in tanta Sacerdotum penuria decreuit. Ipse ne Indiae finibus suis circumscriberetur labor, occasione nauigij data, vltiora Orientis petere intendit.

CAPVT XVII.

Deprauatos Malacensium mores corrigit.

SOLVIT ex Meliapore S. Thomæ Malacam versus, anno post Christum natum M. D. XLV. Causa eundi fuit, vt Lusitanis eius vrbis incolis excultis,